

DĚJEPISNÁ
OLYMPIÁDA
54. ročník –
2024/2025

Okresní kolo – řešení II. kategorie

Tematické zaměření ročníku:

**„Ve středu zájmu člověk aneb Péče o duši a tělo od osvícenství po španělskou chřipku.“
(1740-1920)**

Číslo otázky	Správná odpověď	Způsob hodnocení	Počet bodů
1	a) možno uznat: šlechta / horní vrstva / měšťané / bohatí; b) bílá; c) D., možno uznat E.; d) první světová válka / Velká válka; e) E.; f) C.; g) F., možno uznat C.; h) D., možno uznat i B., i) vulkanizace; j) NE.	Každá správná odpověď 0,5 bodu	5
2	A. Rovně podtrženo: nedělní korzo (procházka)po náměstí; výlet do Prátru; střelba nimrodů o ceny na Střelnici B. Vlnovkou: kulečnick; kuželky; aranžování taneční zábavy; plovárna; kriket. <i>Pozn: podtrhnout mohou i vypítí vědérka piva, není ale bodově ohodnoceno.</i> C. Zarámováno: tenis; kopaná.	A.3 body B. 5 bodů C. 2 body	10
3	A. Pobožné vzdychání ženy ku porodu pracujících. (každé slovo = 1 bod, ku porodu = 1 slovo) B. Modlitba	A.5 bodů B. 1 bod	6
4	b), f), g).	Každá správná 1 bod	3
5	b) A	Každá správná	3

	c) B e) B			1 bod																																		
6	a), d), e).			Správná 1 bod	3																																	
7	NE/ ANO/ ANO/ ANO/NEUVEDENO/NEUVEDENO			Správná 1 bod	6																																	
8	1-c); 2 - d); 3 - a)			Správná 1 bod	3																																	
9	b)			Správná 2 body	2																																	
10	d)			Správná 3 body	3																																	
11	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>obrázek</th> <th>název (písmeno)</th> <th>voda/ místo</th> <th>kraj</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td>b)</td> <td>voda</td> <td>Zlínský</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td>e)</td> <td>místo</td> <td>Jihomoravský</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td>d)</td> <td>voda</td> <td>Jihočeský</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td>c)</td> <td>voda</td> <td>Liberecký</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td></td> <td>f)</td> <td>místo</td> <td>Ústecký</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td></td> <td>a)</td> <td>voda</td> <td>Vysočina</td> </tr> </tbody> </table>		obrázek	název (písmeno)	voda/ místo	kraj	1		b)	voda	Zlínský	2		e)	místo	Jihomoravský	3		d)	voda	Jihočeský	4		c)	voda	Liberecký	5		f)	místo	Ústecký	6		a)	voda	Vysočina	<p>Přiřazení místa za 1 bod = 6 bodů Místo/voda a kraj za 0,5 = 6 bodů</p>	12
	obrázek	název (písmeno)	voda/ místo	kraj																																		
1		b)	voda	Zlínský																																		
2		e)	místo	Jihomoravský																																		
3		d)	voda	Jihočeský																																		
4		c)	voda	Liberecký																																		
5		f)	místo	Ústecký																																		
6		a)	voda	Vysočina																																		
12	<p>a) Pharmacie</p> <p>b) 1683</p> <p>c) rostliny a mušle v historizujícím stylu, styl písma (počítá se jen celá správně)</p> <p>d) Zakroužkovaný bude strom omotaný hadem.</p>			Každá správná 0,5 bodu	3																																	

	e) alchymie f) Baňky první zprava, které jsou na sobě, jsou spojené hrdly, stojí na kamnech.																
13	a) pravé neštovice, b) mor, c) kravské neštovice, d) cholera	Každá správná 1 bod	4														
14	Je škrtnuto: vyjmutí slepého střeva, transplantace, operace šedého zákalu	Každá správná 1 bod	3														
15	Rostl / klesal / vyšší / stagnoval / časté automobilové havárie / zavedení infuzí.	Každá správná 0,5 bodu	3														
16	<table border="1"> <tr> <td>Objev</td> <td>Objev</td> </tr> <tr> <td>krevní oběh (Harvey)</td> <td>rentgen a radium (Röntgen, Curiovi)</td> </tr> <tr> <td>objev DNA (Crick, Watson)</td> <td>antisepse (Lister)</td> </tr> <tr> <td>evoluční teorie (Darwin)</td> <td>biochemické sloučeniny (Domagk)</td> </tr> <tr> <td>anestezie (Lister)</td> <td>princip očkování (Jenner)</td> </tr> <tr> <td>vitaminy (Hopkins)</td> <td>funkce endokrinních žláz (Bernard, Cushing)</td> </tr> <tr> <td>objev mikrobů (Pasteur, Koch)</td> <td>psychiatrie (Freud)</td> </tr> </table> <p>správné odpovědi jsou šedé</p> <p>Poznámky: Nový Freudův obor byl uznán až po skončení sledovaného období, ale jeho klíčové spisy do tohoto období spadají, vyšly dříve, proto je označení Freuda správné. Naopak otázka vitamínů je v doporučené literatuře spojena až s udělením Nobelovy ceny 1939 právě s Hopkinsem.</p>	Objev	Objev	krevní oběh (Harvey)	rentgen a radium (Röntgen, Curiovi)	objev DNA (Crick, Watson)	antisepse (Lister)	evoluční teorie (Darwin)	biochemické sloučeniny (Domagk)	anestezie (Lister)	princip očkování (Jenner)	vitaminy (Hopkins)	funkce endokrinních žláz (Bernard, Cushing)	objev mikrobů (Pasteur, Koch)	psychiatrie (Freud)	8 správných odpovědí = 4 body 6 správných = 3 body 4 správné odpovědi = 2 body 2 správné odpovědi = 1 bod 1 odpověď - 0 bodů	4
Objev	Objev																
krevní oběh (Harvey)	rentgen a radium (Röntgen, Curiovi)																
objev DNA (Crick, Watson)	antisepse (Lister)																
evoluční teorie (Darwin)	biochemické sloučeniny (Domagk)																
anestezie (Lister)	princip očkování (Jenner)																
vitaminy (Hopkins)	funkce endokrinních žláz (Bernard, Cushing)																
objev mikrobů (Pasteur, Koch)	psychiatrie (Freud)																
17	b)	Správná 2 body	2														
18	a)	Správná 2 body	2														
19	b), d), g).	Každá správná 1 bod	3														
	Celkem		80														
Roz- řazov.	NE/NE/ANO/NE/NE/NE/NE/ANO/NE/ANO	Každá správná 1 bod	10														

Poznámka:

Při shodě bodů dále rozhoduje počet bodů u **rozřazovací otázky (max.10)**.

Pokud dojde ke shodě bodového hodnocení i po rozřazovací otázce, rozhoduje **dále součet získaných bodů v otázkách 10, 13,16 (max.11)**.

Zdroje otázek

Č. ot.	Zdroje
1	Zdroje obrázků: A., E.: https://witness2fashion.wordpress.com/tag/george-du-maurier-artist-tennis-cartoon/ D., F. https://www.theguardian.com/lifeandstyle/gallery/2011/jun/20/wimbledon-fashion-history-in-pictures B. VOCELKA, Karl a HELLER, Lynne. Soukromý svět Habsburků: život a všední dny jednoho rodu. Plzeň: Plejáda, 2011, s. 74. C. https://fiveminutehistory.com/the-art-of-womens-tennis/ .
2	KVIRENC, J., KUNSTOVÁ, E., <i>České dějiny do roku 1914, Historie v dokumentech</i> , Dialog, 2006, str. 196.
3	STÁTNIKOVÁ, P., REMEŠ, P., <i>Ludmila Kapalínová porodní bába sobínská. Od sousedské asistence k institucionálnímu porodnictví v Praze a okolí</i> , Praha: Muzeum hlavního města Prahy, 2017, str. 52, obrázek č. 28.
4	FABIANI, Jean-Noël, <i>Neuvěřitelné dějiny lékařství</i> , Praha: XYZ, 2020, s. 120. Zdroj obrázku: https://www.histoire-du-biberon.com/ImagesListe/Robert/SpeRobert04.jpg .
5	KVIRENC, J., KUNSTOVÁ, E., <i>České dějiny do roku 1914, Historie v dokumentech</i> , Dialog, 2006, str. 159-160.
6	NEBŘENSKÝ, Z., <i>Katedrály industriálního věku. Textilní továrny a sociální otázky v českých zemích. 1884–1914</i> , NLN, Praha: 2019, s. 87.
7	NEBŘENSKÝ, Z., <i>Katedrály industriálního věku. Textilní továrny a sociální otázky v českých zemích. 1884–1914</i> , NLN, Praha: 2019, s. 93.
8	RYCHLÍK, M., <i>Dějiny lidí</i> , Praha: Academia, 2022, str. 203–207.
9	RYCHLÍK, M., <i>Dějiny lidí</i> , Praha: Academia, 2022, str. 131-137.
10	FABIANI, Jean-Noël, <i>Neuvěřitelné dějiny lékařství</i> , Praha: XYZ, 2020, s. 41, 95–108.
11	Faktografie: RYCHLÍK, M., <i>Dějiny lidí</i> , Praha: Academia, 2022, str. 179-185. Obrázky: Panenský Týnec https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/54/PanenskyTynece.jpg Rosa Coeli https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1b/Rosa_Coeli01.JPG Farní kostel Marie Bolestné na Dobré Vodě https://cs.wikipedia.org/wiki/Dobr%C3%A1_Voda_u_%C4%8Cesk%C3%BDch_Bud%C4%9Bjovic#/media/Soubor:Dobr%C3%A1_Voda_-_kostel_PM_Bolestn%C3%A9.jpg Zdislavina studánka https://epochanacestach.cz/zdislavina-studanka-uzdravuje-dodnes-nemocne/ Poutní kostel Panny Marie Sněžné Malenisko https://cs.wikipedia.org/wiki/Malenisko#/media/Soubor:Malenisko1.JPG Zlatá studánka na Křemešníku https://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1zra%C4%8Dn%C3%A1_stud%C3%A1nka_(K%C5%99eme%C5%A1n%C3%ADk)#/media/Soubor:Zlat%C3%A1_stud%C3%A1nka_na_K%C5%99eme%C5%A1n%C3%ADku.JPG
12	Zdroj obrázku: https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:History_of_pharmacy#/media/File:Detail_of_the_timpanum_above_the_front_of_the_pharmacy_of_J._Wellcome_V0029802.jpg
13	FABIANI, Jean-Noël, <i>Neuvěřitelné dějiny lékařství</i> , Praha: XYZ, 2020, s. 37–55.

14	RYCHLÍK, M., <i>Dějiny lidí</i> , Praha: Academia, 2022, str. 139-145.
15	BERNARD, T., Profesionalizace zdravotnictví od osvícenství do konce 19. století na příkladu města Brna, bakalářská práce, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Historický ústav, Brno 2016, 54 s., zde s. 15 a 26.
16	RYCHLÍK, M., <i>Dějiny lidí</i> , Praha: Academia, 2022, str. 195-201.
17	FABIANI, Jean-Noël, <i>Neuvěřitelné dějiny lékařství</i> , Praha: XYZ, 2020, s. 119.
18	FABIANI, Jean-Noël, <i>Neuvěřitelné dějiny lékařství</i> , Praha: XYZ, 2020, s. 136.
19	FABIANI, Jean-Noël, <i>Neuvěřitelné dějiny lékařství</i> , Praha: XYZ, 2020, s. 208. Zdroje úryvků: Příběhy Sherlocka Holmese, dostupné z: https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/76/85/pribehy_sherlocka_holmese.pdf , s. 18. Vzpomínky na Sherlocka Holmese, dostupné z: https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/76/76/vzpominky_na_sherlocka_holmese.pdf , s. 133, 196.
Rozř.	Jde o průřez otázkami 1-19. Zdroje jsou tedy výše.